

LOS SOMERENT

DIARI CATALANISTA D'AVISOS Y NOTICIAS

REUS, Dijous 12 de Mars de 1903.

ANY XVIII

NUM. 4.519

Redacció y Administració: Arrabal baix Jesús, 4.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes.	• • •	Ptas. 1.25
En provincias, trimestre.	• • •	4-
Extranger y Ultramar.	• • •	" "
Anuncis, á preus convencionals.		

PASTILLAS SERRA: Son las mellors pera curar la **TOS** y totas las malaltías del aparato respiratori, porque modifigan las mucosas, facilitan la expectoració y fan desapareixe en un sol dia la opressió del pit y l' ofech.

Se poden pendre sense cap perill porque no contenen opí ni morfina.

En venen á casa del autor, FARMACIA SERRA, Arrabal de Santa Ana núm. 80, devant del nou casal del Banch d' Espanya y FARMACIA NOVA de don Napoleón Batalla, ex-Portal de Jesús.

AIXAROP DE HIPOFOSFITS

CLIMENT

LA LLEGÍTIMA MARCA «SALUD»

Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.—Molt senyors meus: Haventse presentat á la meva clínica la Sra. D. N. N. afecta de Cloro-anemia, en irregularitat en la menstruació, manca la de gana y de forses, vaig prescriurel i Aixarop Climent marca SALUD, y foren assombrosos los resultats, donchs, en poch temps cobrà apetit y forses y se li regularisaren las reglas: Dr. Letamendi.

Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.—Molt senyors meus: Lo nen X de tres anys, sofrí desde més d'un any de una escrófula crònica. Cansat d'usar sehs cap resultat esvanitaments y reconstituyens se preconitzan pera aquests cassos, vaig ensayar los Hipofosfits Climent, trobant consol lo pacient ja en el primer frasco y molt prompte la curació completa. Dr. Llinàs, Catedràtic de Barcelona.

Exigeixis lo llegítim Aixarop Climent SALUD, únic aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s'en expón altre del mateix nom.

APERITIU-CORROBORANT

Tònic-febrífugo

THE COSMO S. EN C. Y DE C. EN P.
BARCELONA

Única casa productora pera la exportació á l'Amèrica

GUANOS

FABRICATS PER LA CASA MASSÓ Y FERRANDO

Superiors á 20 y 22 pessetas lo sach de 70 kilos

Especial pera vinyas á 13 pts. > > >

Lo propietari que vulga conseguir bonas cullitas que probi los guanos dels senyors

MASSÓ Y FERRANDO.-REUS

LO CALENDARI DE "ICU-CUT!"

* SE VEN EN LA LLIBRERIA DE
TOST GERMANS

Se yenem també llapideras ab lo retrato d' en Robert, Verdaguer, y totas las obres que edita L'Avenç de Barcelona.—Bloks catalans (de la «cuynera catalana»).

PERE BANÚS

METJE-CIRURGIÀ-Dentista

Practica totes las operacions de la boca: avulsions, ablasións, recseccions, etz.—Rebt tots los dias.

DENTADURAS de tots los sistemes. Paladars artificials y contensiós pera las fracturas de la mandíbula.

Plaça del Castell 1, 1er.—REUS

INSTITUCIONS DE CATALUNYA

Cartas á mon amich J. Carulla

XVIII

Benvolgut amich:

Llarga tasca vareig imposarme al volquer esplicarte, a prechs teus, lo que eran las institucions catalanas. Potser si hagués profundament meditat sobre l' alcans de tal empresa hagués dessistit de mon propòsit, més avuy hi estich ja embarrancat y d'un mode o d' altre miraré de sortir al camí natural.

Vareig dirte en la passada lletra que t' parlaría dels Gremis y ho vaig a fer.

«No t' ha cridat valguda volta!» atenció si t' has passejat per algún santuarió per los claustres d' alguna d' aqueixas bellesas arquitectòniques que desafiant l' inclemència del temps encara subsisteixen com per donarnos prova de que nostres antepassats també eran amants de les belles arts, lo veurer un sens nombre de sepulcres ó tombas propias, esien la major part de menestral, ja que honacreditan los epitafis que en llers llosas hi ha? «No t' ha cridat mai l' atenció al llegar en aquelles llosas, Vas de N. fuster y els seus y per tot adorno una serra, Vas de N. cerraller ab un manoll de claus, Vas de N. sabater etc. etc.» si el que di el creuia et serà.

Jo creuré que si, com també t' ha crida a mi, fins que vareig l' spigar de que provenia.

Era tanta la estima en que los menestral tenian llurs oficis que fins en sa tomba los plauvia posarhi l' ensenyà de les llynas de son treball, com los plau als nobles fer rellahir per tot arreu las torres, barres, crans y demés de sos escuts.

Era un èsser d' orgull si tu vols, més d' un orgull que honraba ja que ningú s' desdenyava de dir que feya de tal ó qual ofici per baix que fos, que d' ofici no n' hi ha cap de baix

LO DOCTOR J. OLLER Y RABASSA

ex-alumne dels professors Baginski y Jacobson de Berlin, Lermoyez, Gougenheim y Viollet de Paris, ofereix al públic son

Consultori especial pera l' tractament de las enfermetats de la Gola, Nas y Orellas montat ab arreglo als últims adelantos moderns en lo carrer de

Trafalgar, 44, pral.—Barcelona

JOSEPH GRAU RABASCALL

MÈNÈ-CIRURGIÀ

Arrabal alta de Jesús número 20, bis, 2on.

REUS

servint pera guanyarre las mossadas honradament.

A més de l'exercici d'una professió fós ó no fós mecànica, daba lloch a poguer obtenir càrrecs municipals y aixís hauràs observat que al parlar del Concill de Cent t'he dit que d'ell formaban part menestral tant dels Concellers com dels membres del Concill, aixís es que estimaban tant los menestral matricularse en gremis com los nobles los plavia possehir los timbres y blasons de sa noblesa.

Sempre ha sigut distintiu dels catalans son amor al trevall, y los reys comptes y municipis, cada hú per sa part, protegiren ab sabias disposicions las arts y la industria, pensant y no equivocadament que 'l secret del progrés d'eix poble y son benestar moral y social en aixó estribaba.

En temps dels romans hi havian corporacions d'arts y oficis, essentne testimoni un monument aixecat a Minerva per un collegi d'artesans barcelonins.

Quant lo feudalisme escampant arreu sas cadenes de servilisme, no pogué subsistir en lo comptat de Barcelona ja que Berenguer IV lo Sant veient que las industries y arts mecanicas floreixan de tal modo proporcional riquesa, comoditat y independencia de caràcter als que s'hi dedicaban, no pogué menys de donar aquella célebre *Chartae Universitatis*, a las terras de sos dominis, borrant tot sagell de servilisme. Per lo tant se pot dir que 'la catalans en prou feynas conegueren lo poder fenal y que acullits per la bona sombra del arbre de las llibertats anaren desarrollant sa industria.

De quant datan los gremis? ¿quin era son objecte? ¿quina fou sa fi?

A la primera d'aqueixas preguntas es molt difícil de responder, no aixís a las autres com tindrás ocasió de veurer.

Potser las reminiscencies romanas foren la causa de llur institució, ja que nostres pares s'envoltaren moltíssim a la civilissació romana y molt bé podria ésser que aqueixos fossen restauració de las corporacions d'arts y oficis de la época romana.

Son objecte, se veu que primerament fou purament religiós, com ó proban las ordenances de diferents gremis, mes epoch traspassaren lo religiós y las ordenances anaven dirigidas a protegir lo trevall, la llibertat individual y los drets polítichs dels agremiats. Aquesta fou en definitiva 'la fi dels gremis, fer lo trevall corporatiu, ab ordinacions reglamentarias y ab dependencia d'autoritat. Crech per demés dirte que aytals associacions se feyen sempre ab gent d'un mateix ofici. No's podian constituir los trevalladors d'un mateix ofici en gremi, sens lo correspondient permís del Concill de Cent, ó be dels reys. Lo

Concill de Cent per eix cas gosaba de difents privilegis que Xammar en sa *Civilis Doctrina* porta. Eran aquests lo poder crear, reformar, dividir y unir tots los cossos de menestral y donarlos hi ordenances reseruantse la facultat de poderles corregir, mandar y anular si aquells extrém se feya precís. Nobstant lo Rey també podia crear Collegis ó Gremis per sa plena voluntat, donarlos hi ordenances, fer adicions ó suplements a las que el sabi Concill haguès donat y fins se donar un privilegi particular a persona determinada autorisantlo per exercir tal ó qual industria. Ab la historia dels gremis, no hi ha doute que 's descriu la historia de la industria catalana, que fou floreixent, mentrens duraren los gremis les així fins al acabar la guerra de successió, encare que per las moltas guerras que abqueva tenir que intervenir Catalunya, ja estabann poch decaiguda, acabant de rebre la rendició de Barcelona lo cop mortal. No i des pas gens estrany que aixís succehis. Pera alviger no necessitaban respirar l'aire pur de la llibertat. Y si avuy, malgrat la tirania dels governs centrals, la vayém un poch enlayrada ne podem donar las gràcies al principi de llibertat per quin se regula y no es culpa seva.

Il·lvertat. Y si avuy, malgrat la tirania dels governs centrals, la vayém un poch enlayrada ne podem donar las gràcies al principi de llibertat per quin se regula y no es culpa seva.

si no ha arribat a enlayrarse fins a la cim, si no ha arribat a extenderes ab l'esplendor que de segur obtindria ab midas mes protectoras y ab institucions mes lliures.

La iniciativa propia y l'assentiment de tots los productors eran las majors garantias d'aquells temps mitj Evans, avuy s'escarneix lo principi de llibertat per los mateixos que haurian d'esser los primers no sols en defensarlo si que en mantenirlo pur.

Y prou per avuy.

Disposa de ton amich:

J. MOREIRA Y SOLER.

Sant Martí de P.—8—III—1903.

Secció oficial

REGISTRE CIVIL

del dia 11 de Mars de 1903

Naixements

Gaspar Ribas y Urgellés.—Antonia Miralles y Josefa.—Pere Gual y Llort.

Matrimonios

Francisco Marca, ab Maria Casas.

Defuncions

Joan Ferré Papió, 33 anys, Camí Riudoms 14.

Calendari català

Sant d'avuy.—S. Gregori

Sant de demà.—S. Ramiro

Sur lo SOL a las 6 h. y 10 m. y 's pon a las 5 h. 53 m.; sur la LLUNA a las 4 h. 1 m. y 's pon a las 4 h. 45 m.

MERCATS

Dillams de cada setmana, Reus.—Dimecres, Valls.—Dijous, Vendrell y Esplugues de Francoli.—Divendres, Cornellà, Montblanch y Tarragona.—Dissabte, Valls, Vendrell y Esplugues de Francoli.

DEL ESTRANJER

Paris 11.

Protesta

Telegrafian de La Haya que molts mils d'obrers holandesos han enviat un manifest a la Cambra per protestar contra 'l projecte de ley relatiu a las vagas.

Erucció d'un volcà

Telegrafian de Nàpols que 'l V. subi presenta síntomas amenassadors d'una pròxima erupció.

La població está sumament alarmada y son moltes las famílies que fugen devant del perill.

Tropas derrotadas

Un telegrama de Baliza anuncia que las tropas governamentals de la República d'Honduras han sigut derrotadas a Talqua per lo general Bonilla.

En lo combat fou mort lo general Ferreira y quedó presoner lo general López ab lo seu Estat Major.

Rey malalt.—Assamblea

Un telegrama de Londres diu que 's troba quelcom malalt lo rey Eduard.

—Avuy deu haver tingut lloch la obertura de la 22 Assamblea general de la Societat Nacional de Foment de la Agricultura.

Se celebraran tres sessions, tenint d'esser la darrera 'l dia 12.

Hi ha convocats més de 800 membres.

Bloqueig

Telegrafian de Caracas que 'l Govern de Venezuela organisa definitivament lo bloqueig de tots los seus ports, a fi d'evitar que arribin armas y municions als insurrectes.

Aquesta determinació ha disgustat molt a las potències, puig això implica la inmovilització de sos respectius navilis.

Recepció

Telegrafian de Roma que 'l Sant Pare, complertament restablert ja de sa malaltia,

ha rebut als catòlichs que han vingut de Viena, los quins li entregaren lo regalo ofert per 'l arxiduch hereu.

Defunció

Ha mort lo general Corius, exsecretari del difunt president de la República Mr. Sadi Carnot.

Llibres grogs

Avuy s'ha verificat en la Cambra dels diputats la distribució dels llibres grogs respecte als assumptos de Macedonia y Xina.

En pró del dret català

y contra la reforma del Notariat

La Unió Catalanista

La Junta permanent de la «Unió Catalanista», en sessió del diumenge prop passat, acordà enviar al Ministre de Gracia y Justicia la següent comunicació, redactada en català:

“La Junta permanent de la «Unió Catalanista», ha pres en sessió d'avuy l'acord de protestar del decret reformant lo Notariat, encara que té la convicció y aixís llealment ho confessa, que tant aquesta protesta com totes las altres que's fassin a Catalunya poch ò gens influirán en l'ànim de V. E. que al redactar lo document ho feu ab premeditació sabent lo que feya y perque ho feya.

Decrets com lo del passat Ministre d'Instrucció y 'l que V. E. acaba de sotmetre a la sanció del Quefe del Estat serveixin pera de mostrar palesament als catalans apàtics la justicia de las aspiracions que la «Unió Catalanista» proclama a Mauresa y que han d'acabar per esser oficialment reconegudes pel Govern del Estat espanyol.

Lo que comuniquem a V. E. pera son coneixement, Visca V. E. molt anys. Barcelona, 8 de Mars de 1903.—Lo President, Joseph M. Roca.—Lo Secretari, M. Rocamora.

Excm. Sr. Ministre de Gracia y Justicia.

ELECTORALS

ELECCIONS

Associació Catalanista.—Lliga Catalanista de Reus.

Se recomana a tots los senyors socis que concorrin ab assiduitat cada dia de nou a coneixement de la nit al local de la Lliga Catalanista pera pendre part en la depuració de las llistas electorals y demés treballs preparatoris per la campanya electoral.

Reus 9 Mars 1903.—P. O. de la J. D.—Lo Secretari, Pere Cavallé.—P. A. del C. D.—Lo Secretari, A. Anguera.

Escriptures de Barcelona:

Sinceritat electoral (?)

Los nostres amics senyors Font, Bertran y Roig, temen que 'ls cacichs tractarian d' adjudicar-se las actas en blanc dels pobles del Papiol, Corbera, Sant Climent, Castellet, Esplugues y el Prat, ho notificaren aixís al governador civil, fentli present que s'acullen a la circular den Maura y que demanaven delegats.

Lo governador va dir que havia de consultar al ministre de la Governació: aixís ho feu, y en Maura va contestar que creya que no hi havia necessitat dels delegats; lo governador, ab tot, proposà a alguns diputats provincials si volien acceptar la delegació, a lo que 's negaren.

Y, efectivament, al Papiol, Corbera, Sant Climent y Castellet, no s'han fet eleccions, segons testimoní de molts veïns; a Esplugues la túnica es manifesta, y al Prat s'evità en part envianti notari los nostres amics.

Sense aquestas actas en blanc, los nostres amics foren tots tres diputats provincials per gran majoria. Los senyors Sostres y Oms poden alabarse de ser diputats pels procediments antichs. Quina honra!

Y en Maura, pot anar-se alabant de ser sin-

cer y justiciar y de que mira per la sinceritat del sufragi.

¡Valenta sinceritat!

A Sant Martí, una porció d'individus que semblavan obrers y recorrian los colegis, votant allá ahont podian, insultaven y amenaven als electors catalanistes, als crits de reaccionaris! clericals! explotadors! A molts los arrancavan las candidatures de las mans.

**

A Girona

Lo resultat definitiu de las eleccions provincials en aquesta ciutat, faltant hi sols los datus d'un districte de molt poch importància, és lo següent: don Narcís Rigau y Fortet, romerista, ha obtingut 5.149 vots; don Eduard Noguer y Batlle, canalejista, 4.733; don Ignasi Prim y de Balle, catalanista, 4.307; don Lluís de Ameller Baquedano, republicà, 3.901; don Narcís de Pol y Batlle, carlí, 3.500; don Albert de Quintana Serra, ministerial, 3.450; don Frederich Bassols y Costa, rourista, 2.814; y don Raimund de Falgas y de Pouplana, regionalista, 1.366.

Son doncs diputats pel partit judicial de Girona 'ls quatre primers, resultant ab això enterament derrotade la candidatura ministerial.

Los candidats canalejista y republicà deuen lo triomf a l'apàcia d'aqueixa massa neutra que no s'acaba de dexendir may y ajuda d'aquest mode al manteniment del caciquisme.

Los elements regionalistes han treballat ab fè y decisió en tots los districtes, lo qual ha reportat lo triomf del candidat catalanista, y dona dret a esperar que en las vinentes eleccions sabràn obtenir lo del candidat regionalista pera diputat a Corts.

SECCIÓ METEOROLÒGICA

OBSERVACIÓNS

del dia 11 de Febrer de 1903, facilitadas per don Artur Porta, sucesor de R. Gispert.

Horas d'observació	Baròmetre aneròide	Grau d'humitat	Pluja en 24 hores	Aigua en 24 hores	Estat del cel
9	751	74			Naval
15	751	75	17	1	Naval

Horas d'observació	TEMPERATURAS	VEN	NUVOLS
9	Maxim 16	Minim 6	Ter. tip. 8
15	Som 13	12	S. N y C 09

CRONICA

La pluja petita pero seguida que caigué abans d'ahir nit y ahir a la matinada ha resultat de gran profit pera la agricultura en tota la extensió que ha comprés la pluja.

En cambi ha resultat de gran perjudici pera 'ls carrers de nostra ciutat que han quedat convertits en verdaders fangars.

Per no haverse reunit prou número de senyors regidors no pogué celebrar ahir l'Excelentissim Ajuntament la sessió de primera convocatoria.

Lo carrer Major, convertit en barranc desde la construcció de la célebre cloaca presentava ahir un espectacle lastimós.

Lo ayga que se hi acumula dels carrers mes alts quedà embassada en diferents llocs d'aquell carrer, filtrantse poch a poch als fonaments de las cases.

Alguns propietaris, comprendent lo perill, anaren a buscar al arquitecto, puig ja algun tres de terri comensaba a ensorrarse.

Aquesta nit no hi haurà funció al teatre Fortuny pera poguer colocar lo magnific decorat de la grandiosa màgica en 4 actes, original de don Rafel Maria Liern, "La almoneda del diable," quina primera representació ne farà lo proper dissapte.

Se troben vacants las plassas de metges y farmacèutichs municipal de Pauls, las que podrán solicitarse durant lo terme de 30 dias.

Ha sigut nomenat catedràtic numerari d' Agricultura y técnica agrícola y industrial del Institut d' aquesta ciutat, ab lo sou de 8.000 pessetas don Joseph Hernández Alvaréz.

La Gaceta anuncia la vacant de comptador de fondos municipals del Ajuntament de Valls.

La secció dramàtica d' aficionata de la recreativa societat "La Palma," està ensejant pera posar en escena lo proper diumenge en lo teatre de la mateixa la comedia en un acte "Per una solfa, y la sarcústia també en un acte "R. R."

Segons l'últim Real decret posat a la firma de S. M. lo Rey per lo ministre de Gracia y Justicia sobre demarcació notarial, se fa en aquesta província la següent modificació: Tarragona, quatre notaries; aquesta ciutat, cinc; Tortosa, quatre; y Valls tres.

Per lo Rectorat ha sigut nomenat mestre en propietat de Poboleda don Francisco Sáez Queralt, ab lo sou anyal de 825 pessetas.

L'agent executiu de la Diputació provincial notificà ahir al Ajuntament de la vinya ciutat que, si dins lo plazo de vuit dias no satisfa lo Municipi las 11.000 y pico de pessetas que deu a aquella, procedirà al embarch contra l' mateix.

Per consums se recanaren en lo dia de ahir pessetas 923'73.

Un dels aconteixements mes notables d' aquells temps, es l'invent del "Procediment Indio" del apotecari Pascual, exquisit producente que toona 'ls cabells blanxs del color que s'han tingut á la juventut, sens que perjudiqui en lo mes mínim la salut, ni taqui la pell ni la roba, reproduceix lo cabell, priva sa caiguda y fa desapareixer completament la caspa.

Se ven en lo Carrer de la Font; número 13 y á las principals Perfumerias y Perruquerias.

Deposit general: J. Uriach y C. BARCELONA

D. MANEL DE PEÑARRUBIA

Procurador dels Tribunals
Ha trasladat son despatx á la
carrer de Sant Joan, número 30-32.

TARRAGONA

FINALMENT ¡OH LECTORS!

Podém anunciar que ha sigut versut le terrible mal venéreo y sifilitich. Per a detalls lllegeixis en 4ª plana, "Milagrosos canfits ó Injecció anti-venérea y Roob anti-sifilitich CONSTANCI.

ELECTRA REUSENSE

En cumpliment de lo disposat en les articles 21 y 22 dels Estatuts d' aquesta Societat, lo Consell d' Administració de la mateixa convoca als senyors accionistas a Junta general ordinaria que tindrà lloc en lo domicili social, a las 11 del matí del dia 29 del corrent, al objecte de procedir a la aprobació del Balans del últim exercici y al nombrament dels senyors accionistas que hagin de substi-

tuir en lo Consell als senyors administradors que surten.

De conformitat al article 24 dels citats Estatuts, los senyors accionistas que desitjin assistir a la Junta, tindrán de depositar las accions, ab vuyt dias de anticipació a la celebració d' aquella, en las oficinas d' aquesta Societat ó en la casa comercial de don Javier García de Saragossa, en qual acte se 'ls hi entregará un bitlet personal d' asistencia.

Reus 12 de Mars de 1903.—Lo President del Consell d' Administració, Francisco de A. Pla.

Secció comercial

CAMBIS CORRENTS

en lo dia d' ahir, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner	Paper
Londres 90 dñ	—	33'30	—
" 60 "	—	—	—
" 8 dñ	—	—	—
" vista.	—	33'65	—
Paris 90 dñ.	—	—	—
" 8 dñ.	—	—	—
" vista.	—	33'80	—
Aix 8 0'0	—	—	—
Amberes 90 dñ.	—	—	—
Marsella 90 dñ.	—	—	—
" 8 dñ.	—	—	—
" 4 vista.	—	—	—
Perpignan 90 dñ.	—	—	—
" 8 dñ.	—	—	—
Hamburgo 90 dñ.	—	—	—
" 878 dñ.	—	—	—
vista.	—	—	—

Cambi anterior de Valors locals Diner Paper Oper.

Gas Reusense.	600	615	
Industrial Farinera.	625		
Banch de Reus de Descomptes y Prestams.	700		
Manufacturera de Cottons.	100		
C. Reusense de Transvias.	30		
C. Reusense de Transvias privilegiadas 5 per 100.	525		
Electra Reusense.			
Manicomio de Reus.			

BOLSI DE REUS

Cotisiació á Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir.

Interior	78'06	Cubas del 68	—
Colonial	66'12	Cubas del 90	—
Orenses	30'75	Amortisable	97'37
Norts	63'85	Ob. 5 p. % Almansa	104'17
Alicants	96'45	Id. 3 p. % Fransas	59'32
Vitalici V.	—	Id. 3 p. % Orense	51'87
PARIS	—	MADRID	
Exterior	—	Interior	78'10
	— GIROS —		
Paris	34'20	Londres	33'75

TELEGRAMA DE PARIS

Exterior.	91'95
Portugués	32'30
Rio Tinto.	13'24
Norts.	225'
Alicants.	340'

Se reben ordres pera operacions de Bolsa.

Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisables de Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas de tots los països.

J. MARSANS ROF Y FILLS

REPRESENTANT, F. CARRÉ GONZALEZ

Carrer Santa Ana, 19.

Cotisiació á Barcelona á las 16 d' ahir

Interior 78'05 BARCELONA

Amortisable 5 p. % 97'35 Francs 34'20

Colonial	66'	Lliuras	33'75
Mercantil	—	MADRID	
Norts	63'85	Interior	78'10
Alicants	96'45	Fransas	33'85
Orenses	30'80	PARIS	
Obs. Fransas 2 1/4	—	Exterior	92'10
Id. Almansa 5 0'0	104'25	Norts	227'
Id. Id. ayg	—	Alicants	342'

Ordres de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors. Descompte de cupons. Compra de monedas d' or y bitllets estrangers. Giros sobre Barcelona, Madrid y Paris.

ANUNCIS PARTICULARS

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS

HORT DE PAU ABELLÓ

Se ven en lo carrer del Roser, 4.

APRENENT

Se'n necessita un en aquesta impremta.

CLÍNICA DE MASSATJE

P. DURÁN, METJE-CIRUJÍA
Carrer Osset núm. 1, pis primer,
cantonada al de la Presó.—Reus

Ab lo massatje manual y vibratori s' obténen ràpidas y sorprendents curacions en las enfermetats següents:

Articulars.—Esguinzes, Torceduras, Lambago (llumnat), Luxacions, Fracturas Artritis traumáticas, etz.

Nerviosas.—Insomni, Histerisme, Jaqueca (migranya), Gastralgie, Euteralgia, Sciatica, Corea (ball de San Victò), Ataxia locomotriu, Tremolor en las mans dels escriptius, etz.

Generals.—Anemias, Clorosis, Asma esencial, Palpitacions, Dispepsias, Astriccions de ventre y Càculs renals y hepàtics, etz.

Empresa Hidrofòrica en Reus

Acordat en la Junta General Ordinaria celebrada lo dia 1er. del corrent lo reparte d' un dividendo actiu de 10 pessetas per Acció, se posa en coneixement dels senyors Accionistas que l pago del mateix se farà, a tenor de dit acord, durant los dias 15 del corrent, de las deu del matí a la una de la tarda, y 16 y 17 de dotze a una, en lo nou local de la Societat, carrer de Castellar, núm. 36, pis segon.

Lo que pera coneixement y govern dels senyors Accionistas y de ordre del senyor President, se publica en

Reus a 8 Mars de 1903.—Lo Secretari, Francisco Benavent.

OBRA NOVA

FLORESCÈNCIA

Aplech d' ensaigs literaris d' en Hortensi Güell.

2 PESSETAS

De Venda en lo kiosco de D. Pau Balart, Plaza de la Constitució y en la llibreria de D. Pere Tost, Arrabal baixa de Jesús.

B. SANTOS Y VALL

Ofereix sa cooperació activa y formal als catalans, no residents a Madrid, qu' hi tingan è valgan estableixi negocis.

Alcalá, 110, 2n. dta.-MADRID.

Companyia Reusense de Tramvias

Ab arreglo a lo disposat en l' article 40 dels Estatuts d' aquesta Societat, lo Consell d' Administració de la mateixa convoca als senyors accionistas a Junta general ordinaria

ria que tindrà lloc lo dia 22 del actual a las deu del matí en lo saló de sessions de la Cambra de Comers d' aquesta ciutat, al objecte de procedir a la aprobació del Balans del prop passat exercici. Per tindrer dret de assistència a dita Junta los senyors accionistas tindrán de exhibir sus accions a las oficinas de la Companyia que hi ha a la estació de Reus, desde l' dia 10 al 14 del present de 9 a 12 del matí.

Reus 7 de Mars 1903.—P. A. del C. de A.

TELEGRAMAS

Madrid 11.

Combinació de Governadors
S' atribueix al senyor Maura l' propòsit de fer una combinació de Governadors pera després que haja passat lo periodo electoral, comprendent cinc ó sis províncies.

President del Senat
Lo Govern ha acordat designar al general Azcárraga pera la presidència del Senat.

Meeting
Avuy se celebrarà al teatre Eldorado lo meeting republicà pera protestar dels successos ocorreguts a Vigo 'ls días de Carnestoltes.

Conflicte en porta
Lo Govern tem que s

SERVEI DE FERROCARRILS**NOU HORARI****LÍNEA DELS DIRECTES****De Reus á Barcelona**

Surtida Correu 4'53 matí; arribada 8'34 matí.

Express 7'05 " 9'14 "

Mixto 8'41 " 1'03 trde.

Merc. 12'07 " 8'02 nit.

Correu 2'14 trde. " 5'24 trde.

Mixto 7'14 " 10'19 nit.

De Barcelona á Reus

Surtida Merc. 5'15 matí; arribada 3'06 trde.

Mixto 6'01 " 11'30 matí.

Correu 9'47 " 1'05 trde.

Oms. 12'35 " 5'32 "

Mixto 2'26 trde. " 7'11 "

Express 7'26 " 9'38 nit.

De Reus á Saragossa

Surtida Correu 1'35 trde. arribada 8'35 nit.

Mixto 7'57 " 6'36 matí.

Express 9'44 nit " 3'01 "

Merc. 3'36 trde. " 11'54 nit.

" 5'32 matí " 8'51 matí.

Dels dos darrers lo primer no mes arriba á Casp y lo segon á Mora.

De Saragossa á Reus

Surtida Express 1'50 matí; arribada 6'59 matí.

Correu 7" 2'06 trde.

Mixto 10'05 bit " 8'11 matí.

Merc. 1'38 matí " 11'27 "

" 6'59 trde. " 10'15 nit.

Dels dos darrers lo primer surt de Casp y lo segon de Mora.

LÍNEA DEL NORT**De Reus á Lleida**

Surtida Correu 8'29 matí; arribada 11'35 matí.

Mixto 6'05 trde. " 9'57 nit.

Merc. 1'45 "

Lo tren que va col·locat en últim terme no més arriba á Vimbodi.

De Lleida á Reus

Surtida Mixto 5'28 matí; arribada 9'29 matí.

Correu 4'05 trde. " 7'09 trde.

Merc. 1'45 " 7'39 "

Lo tren que va col·locat en últim terme

surt de Vimbodi.

De Reus á Tarragona

Surtida Mixto 8'16 matí; arribada 8'45 matí.

Merc. 12'22 trde. " 1'— trde.

Mixto 5'08 " 5'46 "

" 8' nit " 8'38 nit.

De Tarragona á Reus

Surtida Correu 7'45 matí; arribada 8'15 matí.

Merc. 12'22 trde. " 1'— trde.

Mixto 5'08 " 5'46 "

" 8' nit " 8'38 nit.

FERRO-CARRIL ECONOMIC**DE REUS Á SALOU**

Servey de trens que regeix desde l'1 de Setembre de 1902.

Sortidas de Reus: al matí a les 4'10. — 10. — A la tarda á las 2'47. — 4'15.

Sortidas de Salou: al matí a les 4'56. —

11'04. A la tarda á las 5'32 y 7'40.

ONDÀ Y RESTAURANT D'EUROPA**D. ANTON BARDOY**

HABITACIONS Y SERVEYS INMILLORABLES

CARRER DE EN MEDIO, 1

CASTELLÓ-DE LA PLANA

Companyia valenciana de navegació

LÍNEA REGULAR DE GRANS Y RÁPITS VAPORS ENTRE ESPANYA Y LAS COSTAS DE FRANCIA Y ITALIA

VAPORS DE LA COMPANYIA: SAGUNTO, JÁTIVA, ALCIRA, CABANAL, GRAO, MARTOS Y DENIA

Surtidas ficsas y semanals del port de Tarragona pera MARSELLA y GÉNOVA los dimars de cada setmana ab escala quinzenal á LIORNA.

Servey setmanal pera Valencia, Alacant, Almeria, Málaga, Algeciras, Cádiz y Huelva tots los dijous. — Viatges extraordinaris á Marsella y Costa de Italia. — Luxosas cambras. — Llum elèctrica.

Se atmet passatje y carga á fletes reduits. — Se atmet carga ab flete carregat y coneixement directe pera New-York, Boston, Népolis Bari, Siracusa, Messina, Catania, Palermo, Cagliari, Venecia, Malta, Trieste, Fiume, Odessa, Braila, Galatz, Alexandria, Port-Said, Suez, Aden, Bombay, Singapore, Hong-Kong, etc., ab trasbord á Génova y Argel ab trasbord á Alacant.

Agent: DON ROMÁN MUSOLAS, carrer de Apodaca, 38. — Teléfono núm. 34-TARRAGONA

MILAGROSOS CONFITS

ó injecció antivenérea y roob antisifilitich

COSTANZI

Mils y mils de cèlebratges médicaus, després d'una llarga experiéncia, s'han couvensat y certificat, que pera curar radicalment ab dos ó tres

días la purgació recient y ab cinch ó sis días la crònica, gota militar,

Diputació, 435, eti. Barci. — úlceres, fiux blanç de las donas, arenilla, catarro de la "vejiga", es-

cossors uretrals, càlculs, retencions d'orina, y ab 20 ó 30 días los extremitaments uretrals (estrechez) encar que sigan crònica de més de 20 anys, evitant las perillósissimas sondas, no hi ha medicament més milagros que els CONFITS é Injeccions Costanzi.

També certifican que pera curar qualsevol enfermetat Sifilitica ó herpética, en vista de que lo Iodo y'l Mercuri son perjudicials pera la salut, res millor que'l ROOB COSTANZI, puig no

sols enra radicalment la sifilis y herpes, sino que extreu los més efectes que produheixen aquelles substancies, que, com ja es sapigut, causan enfermetats no molt fàcils de curar. A. Salvati

mostanzi, carrer de la Diputació, 435, Barcelona; segur del bon èxit d'aquests específichs; per Cedi del tractament especial ab ell, admets als increduls, lo pago després de curars.

Preu de la Injecció, pessetas 4. Confits anti-venéreos i era's qui no vulgan usar injeccions, pessetas 5. Roob anti-sifilitich y anti-herpétich, pessetas 4.

De venta en totas las bonas farmacias.

A Reus: en la de D. Anton Serra, Arrabal de Santa Agna, núm. 80; Doctor Carpa, Plassa de Prim y Arrabal de Santa Agna, 2 y en la Droguería de D. Francesch Freixa, Plassa de Prim, núm. 1.

Consultas, médicaus á Barcelona: Carrer Diputació, 435, entrésol 2. tots los dilluns, dime-

res y divendres á las 12.

LA GRESHAM

COMPANYIA INGLESA

de seguros sobre la vida y de rentas vitalicias

FUNDADA L' ANY 1848

Pólissas indisputables—Beneficis capitalissats

Primas molt moderadas

La Gresham té constituit lo dipòsit exigit per las Lleys fiscals vigents com garantia per los segis assegurats á Espanya.

Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, BARCELONA

Inspector del Districte: D. Eduard Amell Amell.

A Reus: dirijirse á don LLUIS DE PEDRÓ, Plasa de Prim.

TALLER DE CAMISERIA
DE JOSEPH MARTORELL

MONTEROLS 40—REUS

Novetats en corbateria, gèneros de punt, roba blanca pera senyora, botons y botoneduras, gera camisas, paraigües, sombrillas, bastons, petacás, cigarretas, carteras, tergeters, moneders, poquillas y elàstichs. Agullas pera corbata. Se fan á mida camisas, calotets, colls y pañys.

TALLER DE ESCULTOR Y DAURADOR

DE PERE DOMENECH-ARRBAL BAIXA DE JESÚS 25, REUS

Especialitat en altars, capelles, templete, columnas, reclinatoris, adornos y detalls arquitectorichs y escultorichs pera iglesias, etc.

Imatges de fusta y cartó-pedra de totas mides y models.

PREUS REDUITS

PERA VIURER BE

estar sempre de bon humor y pera precaverves de tota classe de enfermetat y infecció, es precis fer constant us del Elixir Verdi. — No's coneix cap cas de persona que fent un us moderat, pero constant d'aquest milagros elixir, haig caygut malalt del estòmach ó de febre. Las personas sanas deuen pendren pera no caurer malaltas; las que están malaltas, las endebles, malhumoradas deuen pendrel pera posarse bones.

Deu mil certificats de mejes y malaltos atestiguan d'una manera clara, terminant, iluminosa, lo infallible qu'es en molts cassos, y lo indiscutiblement bo qu'es sempre l'Elixir Verdi es un tòxic analèptic: es á dir que reanima y enfora. A Inglaterra, Alemania, Bèlgica, Dinamarca y altres països las famílias estan constantment provistos del milagros elixir pera son continuu us, y a això tal vegada es degut qu'aquellas rassas signin més desarrolladas, més fortes y vigorosas que altres en Espanya mateix, províncies que mes us fan d'aquest praciós elixir, senyalan més enfermetats y indican en los noys major forsa y vigor. L'Elixir Verdi se troba de venta en totas las farmaciacs à dos pessetas frasco.

2. MARQUA YORK Y HILL

BIRMINGHAM, E. GRANDE BRITANNIA

GARANTIA 2 AÑOS

Cobertura à Reus

1892 BARROWTON

1893 El Salvador

1894 El Salvador

1895 El Salvador